

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเจ้าหน้าที่สังกัดกองมหาดเล็ก สำนักพระราชวัง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่สังกัดกองมหาดเล็ก สำนักพระราชวัง ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กองมหาดเล็ก สำนักพระราชวัง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานสำนักพระราชวัง สังกัดกองมหาดเล็ก จำนวน 335 คน (รายงานประจำปีกองมหาดเล็ก, 2559)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานสำนักพระราชวัง สังกัดกองมหาดเล็ก การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร ของ Yamane (1976) โดยกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ จะใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ตามสูตรคำนวณดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร } n &= \frac{N}{1+N(e)^2} \\ n &= \text{จำนวนขนาดตัวอย่าง} \\ e &= \text{ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (กำหนดให้เท่ากับ 0.05)} \\ N &= \text{จำนวนทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา} \\ \text{สูตร } n &= \frac{335}{1+335(0.05)^2} \\ N &= 182 \end{aligned}$$

ดังนั้น จากการคำนวณด้วยสูตรดังกล่าวแล้ว จะพบว่า จะต้องทำการสำรวจตัวอย่างในการวิจัยเท่ากับ 182 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ของเจ้าหน้าที่กองมหาดเล็กในแต่ละหน่วยงาน รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	เจ้าหน้าที่กองมหาดเล็ก	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	งานธุรการกองมหาดเล็ก	10	5
2	ฝ่ายมหาดเล็ก	52	28
3	ฝ่ายวรภาน์	50	27
4	ฝ่ายในพระองค์	55	30
5	ฝ่ายมหาดเล็กพิธี	40	22
6	ฝ่ายห้องเครื่อง	128	70
	รวม	335	182

2. หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิแล้วจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จนได้จำนวนครบ 182 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเจ้าหน้าที่สังกัดกองมหาดเล็กสำนักพระราชวัง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเจ้าหน้าที่สังกัดกองมหาดเล็ก สำนักพระราชวัง โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ คือ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) สถานภาพการสมรส 5) ระยะเวลาการทำงาน 6) รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

2.1 เป็นคำถาม การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best, 1981 : 184) โดยให้คะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อยที่สุด

2.2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 20 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ ไม่ใช่ โดยให้คะแนน 1 หมายถึง ตอบถูก และให้คะแนน 0 หมายถึง ตอบผิด คะแนนสูงสุดหรือผู้ตอบถูกทุกข้อ เท่ากับ 20 คะแนน และคะแนนต่ำสุดหรือมีผู้ตอบผิด เท่ากับ 0 คะแนน และมีข้อคำถามเชิงบวก (Positive) และข้อคำถามเชิงลบ (Negative) โดยเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

คำตอบ	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ใช่	1	0
ไม่ใช่	0	1

ผู้วิจัยได้แปลความหมายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971) ดังนี้

ระดับคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง
 ระดับคะแนนระหว่างร้อยละ 50 -69 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
 ระดับคะแนนน้อยกว่าร้อยละ 50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ

2.3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมี
 เกณฑ์ให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ
 มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ
 มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ
 ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ
 น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด
 ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best, 1981 : 184) โดยให้
 คะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความตระหนักในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ในระดับน้อยที่สุด

2.4 เป็นคำถามการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริง โดย
 มีเกณฑ์ให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงอยู่ใน
 ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงอยู่ใน
 ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงอยู่ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best,1981 : 184) โดยให้คะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรับการปฏิบัติจริงในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับเจ้าหน้าที่สังกัดกองมหาดเล็ก สำนักพระราชวัง มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความพอประมาณ 2) ด้านการมีเหตุผล 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัว 4) ด้านเงื่อนไขความรู้ 5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม การประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best,1981 : 184) โดยให้คะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเนื้อหาและเขียนบรรยายเป็นความเรียง

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเอกสาร จากนั้นมากำหนดแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม และศึกษาแบบสอบถาม ที่นักวิชาการสร้างไว้แล้ว นำข้อมูลมาปรับใช้เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ

3. สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.1 อาจารย์ ป้อม กิมวงศ์โก	ผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา
3.2 อาจารย์ ดร. ดารณ พรหมณ์แก้ว	ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัยและสถิติ
3.3 อาจารย์ทิพย์วรรณ จุลิรัชนิกร	ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ (Expert) 3 ท่าน ได้แก่ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำผลการตรวจมาหาค่า IOC เพื่อพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อรายการ (Items) ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงรายการนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด โดยกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้ (สรชัย พิศาลบุตรและคณะ, 2549 : 33)

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะวัด

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะวัด

5. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Coefficient Alpha) มีค่าความเชื่อมั่น 0.914 (ลิทธิ ชีรสรณ์, 2552 : 124)

6. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ จำนวน 182 ชุด ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อ กองมหาดเล็ก สำนักพระราชวัง
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่าง เจ้าหน้าที่กองมหาดเล็ก สำนักพระราชวัง
3. ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบและหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดให้และนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวม แบบสอบถามในการวิจัยแล้ว ได้นำข้อมูลที่ได้นำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้ โปรแกรมวิเคราะห์สถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Science: SPSS) โดยมีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาระดับพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กองมหาดเล็ก สำนักพระราชวัง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความพอประมาณ 2) ด้านการมีเหตุผล 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัว 4) ด้านเงื่อนไขความรู้ 5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ใช้สถิติ Regression Analysis เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่สังกัดกองมหาดเล็ก